

Svar på skriftligt spørgsmål om betydelsen av ekonomiska färdigheter för den psykiska hälsan

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 567/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Marko Kilpi /saml:

Har regeringen förstått de komplexa sambanden mellan ekonomi och psykisk hälsa och deras betydelse och effekter i samhället och

vad ämnar regeringen göra för att stärka psykisk hälsa och medborgarnas kunskaper om personlig ekonomi?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

En strategisk helhet i statsminister Marins regeringsprogram är ”Ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland”. Målen och metoderna för denna strategiska helhet lyfter på bred front fram mål och metoder för att främja välfärd och hälsa även ur välfärdsekonomisk synvinkel.

I enlighet med regeringsprogrammet har man utarbetat en omfattande nationell strategi för psykisk hälsa och ett program för suicidprevention för åren 2020–2030, där psykisk hälsa ses som en mänsklig och samhällelig resurs som kan stärkas och främjas. Strategin utgår från att den psykiska hälsan påverkar all hälsa och hela den sociala och ekonomiska välfärden. Mentalvårdstjänsterna inklusive de förebyggande tjänsterna förnyas i och med de kommande välfärdsområdena och i reformen har man fäst särskild uppmärksamhet vid bättre tillgänglighet och kvalitet. Den förnyade mentalvårds- och missbrukslagstiftningen stöder reformens mål. Dessutom har man under regeringsperioden publicerat en nationell barnstrategi där man identifierar betydelsen av att bygga en god grund för psykisk hälsa i barndomen. Åtgärder som stöder den psykiska hälsan och tidig identifiering och behandling av störningar är av väsentlig betydelse för barnens välbefinnande.

Under regeringsperioden har man utarbetat en nationell strategi för ekonomiskt kunnande, förstärkt ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning, ökat tillgången till rådgivning särskilt via elektroniska servicekanaler och undanröjt hinder för tjänster. En av de nya servicekanalerna är ekonomirådgivningen, dit medborgaren också kan komma tillsammans med sin stödperson. Därutöver har riksdagen på våren godkänt ändringar i kreditupplysningslagen som förkortar lagrings- och tidsfräster för vissa av de vanligaste anteckningarna om betalningsstörningar. Andra åtgärder som

redan vidtagits under regeringsperioden är bestämmelser om maximibeloppet av indrivningskostnaderna för företagsfordringar och bestämmelser om ett positivt kreditupplysningsregister samt betydande lättnader i skuldsaneringen för privatpersoner.

I samband med verkställandet av strategin för psykisk hälsa har man inlett sammanlagt 15 projekt för att stärka kommunernas kunskaper om psykisk hälsa. Dessa är projekt med låg tröskel där det centrala är klientdelaktighet och sektorsövergripande samarbete mellan olika aktörer. Av dessa fortsätter elva även nästa år. Ungdomsverkstäder och det uppsökande ungdomsarbetet är gruppverksamhet som ökar ungas ekonomiska färdigheter. Undervisnings- och kulturministeriet har nyligen beviljat statsunderstöd till riksomfattande projekt vars mål är att främja färdigheter inom företagsverksamhet, ekonomi och arbetslivet bland unga under 29 år.

Ungefär hälften av målen för och innehållet i läroämnet i samhällslära, som är gemensamt för alla elever och studerande i grundskolor och gymnasier, består av ekonomisk fostran. Utgångspunkten för kompetensområdet "Vardagskompetens" i läroplanen för den grundläggande utbildningen är att handleda eleverna i att utveckla sina konsumentfärdigheter samt sina förutsättningar att sköta och planera sin egen ekonomi.

Studieperioden Ekonomikunskap som är gemensam för alla i gymnasiet och baserar sig på ekonomiska vetenskaper, leder till förståelse för ekonomins verksamhetsprinciper och den aktuella ekonomisk-politiska diskussionen. Ett av innehållsområdena är hantering av den egna ekonomin: sparande, konsumtion och skuldsättning.

I examensgrunderna för alla yrkesinriktade grundexamina ingår examensdelen "Kunnande om samhälle och arbetsliv", vars delområde "Att verka i samhället och som medborgare", omfattar helheten "Att planera sin egen ekonomi och bedöma riskerna i fråga om den". Delområdet är obligatoriskt för alla som avlägger grundexamen.

Det gemensamma arbetet främjar den psykiska hälsan i skolans vardag och genomförs som en del av mångsidig kompetens samt undervisningen i olika läroämnen. I bästa fall utvecklar det gemensamma arbetet skolans verksamhetskultur så att den är omsorgstagande och trygg, leds av rektor tillsammans med eleverna, studerandena, föräldrarna och personalen.

Helsingfors 17.11.2022

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru